ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

της 16ης Μαΐου 2000 *

Στην υπόθεση C-87/99,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του Tribunal administratif (Λουξεμβούργο) προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 234 ΕΚ), με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου μεταξύ

Patrick Zurstrassen

και

Administration des contributions directes,

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς την ερμηνεία του άρθρου 48 της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποιήσεως, άρθρου 39 ΕΚ) και του άρθρου 1 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1612/68 του Συμβουλίου, της 15ης Οκτωβρίου 1968, περί της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων στο εσωτερικό της Κοινότητας (ΕΕ ειδ. έκδ. 05/001, σ. 33),

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

συγκείμενο από τους J. C. Moitinho de Almeida, πρόεδρο του τρίτου και του έκτου τμήματος, προεδρεύοντα, D. A. O. Edward, L. Sevón και R. Schintgen, προέδρους τμήματος, P. J. G. Kapteyn, C. Gulmann, G. Hirsch, H. Ragnemalm, M. Wathelet (εισηγητή), B. Σκουρή και F. Macken, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: D. Ruiz-Jarabo Colomer
γραμματέας: D. Louterman-Hubeau, κύρια υπάλληλος διοικήσεως,

λαμβάνοντας υπόψη τις γραπτές παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

— ο P. Zurstrassen, εκπροσωπούμενος από τον J.-P. Noesen, δικηγόρο Λουξεμβούργου,

— η Κυβέρνηση του Λουξεμβούργου, εκπροσωπούμενη από τον P. Steinmetz, διευθυντή νομικών και πολιτιστικών υποθέσεων στο Υπουργείο Εξωτερικών,

— η Ισπανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την M. López-Monís Gallego, abogado del Estado,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από την H. Michard και τον B. Mongin, μέλη της Νομικής Υπηρεσίας,

έχοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

αφού άκουσε τις προφορικές παρατηρήσεις του P. Zurstrassen, εκπροσωπούμενου από τον J.-P. Noesen, της Κυβερνήσεως του Λουξεμβούργου, εκπροσωπουμένης από τον P. Steinmetz, επικουρούμενο από τον J.-M. Klein, σύμβουλο διευθύνσεως στην υπηρεσία αμέσων φόρων, της Ισπανικής Κυβερνήσεως, εκπροσωπουμένης από την M. López-Monís Gallego, και της Επιτροπής, εκπροσωπουμένης από τον B. Mongin, κατά τη συνεδρίαση της 14ης Δεκεμβρίου 1999,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 27ης Ιανουαρίου 2000,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με απόφαση της 11ης Μαρτίου 1999, που περιήλθε στο Δικαστήριο στις 12 Μαρτίου 1999, το Tribunal administratif de Luxembourg υπέβαλε, δυνάμει του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 234 ΕΚ), ένα προδικαστικό ερώτημα ως προς την ερμηνεία του άρθρου 48 της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποιήσεως, άρθρου 39 ΕΚ) και του άρθρου 1 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1612/68 του Συμβουλίου, της 15ης Οκτωβρίου 1968, περί της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων στο εσωτερικό της Κοινότητας (ΕΕ ειδ. έκδ. 05/001, σ. 33).

2 Το ερώτημα αυτό ανέκυψε στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ του P. Zurstrassen και της administration des contributions directes σχετικά με τον υπολογισμό του φόρου εισοδήματος.

Το εθνικό νομικό πλαίσιο

3 Το άρθρο 2, παράγραφος 1, του λουξεμβουργιανού νόμου της 4ης Δεκεμβρίου 1967, περί φόρου εισοδήματος (*Mémorial* A 1967, αριθ. 79, στο εξής: νόμος), όπως τροποποιήθηκε με τον νόμο της 6ης Δεκεμβρίου 1990, ορίζει τα ακόλουθα:

«Τα φυσικά πρόσωπα θεωρούνται ως φορολογούμενοι κάτοικοι ημεδαπής ή ως φορολογούμενοι κάτοικοι αλλοδαπής ανάλογα με το αν έχουν ή δεν έχουν την φορολογική τους κατοικία ή τη συνήθη διαμονή τους στο Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου.»

4 Το άρθρο 3 του νόμου ορίζει τα εξής:

«Φορολογούνται από κοινού

α) οι σύζυγοι οι οποίοι κατά την έναρξη του οικονομικού έτους έχουν την ιδιότητα του φορολογουμένου κατοίκου ημεδαπής και δεν διαμένουν χωριστά δυνάμει προβλεπόμενης από τη νομοθεσία απαλλαγής από τη σχετική υποχρέωση ή δυνάμει δικαστικής αποφάσεως·

β) οι φορολογούμενοι κάτοικοι ημεδαπής που συνάπτουν γάμο διαρκούντος του οικονομικού έτους·

γ) οι σύζυγοι που αποκτούν την ιδιότητα του φορολογούμενου κατοίκου ημεδαπής διαρκούντος του οικονομικού έτους και δεν διαμένουν χωριστά δυνάμει προβλεπόμενης από τη νομοθεσία απαλλαγής από την σχετική υποχρέωση ή δυνάμει δικαστικής αποφάσεως.»

Προς εφαρμογή της οικείας φορολογικής κλίμακας για τον υπολογισμό του φόρου, οι φορολογούμενοι κατατάσσονται σε τρεις φορολογικές κατηγορίες. Έτσι, κατά το άρθρο 119 του νόμου:

«1. Η κατηγορία 1 περιλαμβάνει τα άτομα που δεν ανήκουν ούτε στην κατηγορία 1a ούτε στην κατηγορία 2.

2. Η κατηγορία 1a περιλαμβάνει τους ακόλουθους φορολογουμένους, εφόσον αυτοί δεν υπάγονται στην κατηγορία 2:

α) τους χήρους και τις χήρες,

β) τα άτομα για τα οποία προβλέπεται μείωση φόρου λόγω τέκνου υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 123,

γ) τα άτομα που έχουν υπερβεί το 64ο έτος κατά την έναρξη του οικονομικού έτους.

3. Η κατηγορία 2 περιλαμβάνει:

α) τα άτομα που τυγχάνουν ενιαίας φορολογήσεως δυνάμει του άρθρου 3,

β) τους χήρους και τις χήρες των οποίων ο γάμος λύθηκε με θάνατο του συζύγου κατά την τριετία που προηγείται της επιβολής του φόρου,

γ) τους διαζευγμένους, τα άτομα για τα οποία υφίσταται χωρισμός από τραπέζης και κοίτης ή χωρισμός de facto δυνάμει προβλεπόμενης από τη νομοθεσία απαλλαγής από τη σχετική υποχρέωση ή δυνάμει δικαστικής αποφάσεως κατά τη τριετία που προηγείται του έτους φορολογήσεως, εφόσον πριν από αυτήν και επί πέντε έτη δεν είχε ισχύ έναντι αυτών η παρούσα διάταξη ή άλλη παρόμοια προγενέστερη διάταξη.»

6 Οι φορολογούμενοι που υπάγονται στη φορολογική κατηγορία 2 επιβαρύνονται λιγότερο έναντι των υπαγομένων στην κατηγορία 1, εφόσον έχουν το ίδιο εισόδημα και μη λαμβανομένων υπόψη των ενδεχόμενων μειώσεων. Πράγματι, κατά το άρθρο 121 του νόμου:

«Ο φόρος που οφείλουν οι φορολογούμενοι της κατηγορίας 2 ισούται προς το διπλάσιο του ποσού του φόρου ο οποίος, κατ' εφαρμογή του προβλεπόμενου στο άρθρο 118 πίνακα, αντιστοιχεί στο ήμισυ του φορολογητέου εισοδήματος.»

7 Επιπλέον, το άρθρο 157 bis, παράγραφος 3, του νόμου ορίζει τα εξής:

«(...) οι έγγαμοι φορολογούμενοι κάτοικοι αλλοδαπής, οι οποίοι δεν διαμένουν χωριστά de facto, κατατάσσονται, κατόπιν αιτήσεώς τους, στη φορολογική κατηγορία 2 εφόσον φορολογούνται εντός του Μεγάλου Δουκάτου του Λουξεμβούργου για ποσοστό υπερβαίνον το 50 % των εισοδημάτων της οικογενείας. Αν οι δύο σύζυγοι έχουν επαγγελματικά εισοδήματα φορολογούμενα εντός του Λουξεμβούργου, η ως άνω αίτηση συνεπάγεται την ενιαία φορολόγησή τους.»

Η διαφορά της κύριας δίκης

8 Ο P. Zurstrassen και η σύζυγός του έχουν τη βελγική ιθαγένεια. Ο P. Zurstrassen εργάζεται ως μισθωτός στο Λουξεμβούργο, όπου κατοικεί, ενώ η σύζυγός του, ανεπάγγελτη, και τα τέκνα τους κατοικούν στην πόλη Battice του Βελγίου, ιδίως διότι αυτά φοιτούν σε σχολείο. Κατά κανόνα, οι σύζυγοι συναντώνται το Σαββατοκύριακο στο Battice.

9 Το σύνολο σχεδόν των εισοδημάτων της οικογενείας (98 %) προέρχεται από τα επαγγελματικά εισοδήματα του P. Zurstrassen στο Λουξεμβούργο, ενώ το απομένον 2 % αφορά τα εισοδήματα τα οποία αποκομίζει ο ενδιαφερόμενος υπό την ιδιότητά του ως μέλος του διδακτικού προσωπικού του Καθολικού Πανεπιστημίου του Louvain στο Βέλγιο. Η σύζυγός του δεν έχει ίδια εισοδήματα, οπότε δεν φορολογείται στο κράτος κατοικίας της.

10 Στα εκκαθαριστικά σημειώματα φόρου εισοδήματος για τα οικονομικά έτη 1995 και 1996, που εκδόθηκαν τον Μάιο του 1997, η αρμόδια αρχή, η administration des contributions directes, κατέταξε τον P. Zurstrassen στη φορολογική κατηγορία 1, που καλύπτει τους αγάμους.

11 Κατόπιν ενστάσεως υποβληθείσας στον διευθυντή της administration des contributions directes, στην οποία δεν δόθηκε απάντηση, ο P. Zurstrassen άσκησε στις 5 Φεβρουαρίου 1998 δύο προσφυγές ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, ζητώντας «την τροποποίηση, άλλως την ακύρωση», των εκκαθαριστικών σημειωμάτων φόρου εισοδήματος για τα οικονομικά έτη 1995 και 1996.

12 Ο P. Zurstrassen υποστήριξε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου ότι οι επίδικες αποφάσεις εισάγουν δυσμενείς διακρίσεις σε βάρος του, καθόσον ο ίδιος και η σύζυγός του τίθενται με τον τρόπο αυτό σε δυσμενέστερη θέση, αφενός, έναντι των συζύγων που διαμένουν χωριστά στο έδαφος του Λουξεμβούργου, για τους οποίους ισχύει, δυνάμει του άρθρου 3, στοιχείο a, του νόμου, η ενιαία φορολόγηση (που συνεπάγεται ευνοϊκότερο φορολογικό πίνακα) και, αφετέρου, έναντι των εγγάμων φορολογουμένων κατοίκων αλλοδαπής που δεν διαμένουν χωριστά de facto, οι οποίοι πραγματοποιούν άνω του 50 % των επαγγελματικών εισοδημάτων της οικογενείας στο Λουξεμβούργο, όταν και οι δύο σύζυγοι εργάζονται στο Λουξεμ-

βούργο, καθόσον, δεδομένου ότι εξομοιώνονται από φορολογικής απόψεως με τους κατοίκους ημιεδαπής, εφαρμόζεται γι' αυτούς η ενιαία φορολόγηση δυνάμει του άρθρου 157 bis, παράγραφος 3, του νόμου. Τέτοιες διακρίσεις αντιβαίνουν προς το άρθρο 48 της Συνθήκης.

13 Το Tribunal administratif de Luxembourg, εκτιμώντας ότι ο P. Zurstrassen έκανε χρήση του δικαιώματος της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων την οποία εγγυάται το άρθρο 48 της Συνθήκης και κατοικεί στο Λουξεμβούργο, διερωτώμενο παράλληλα αν συμβιβάζεται προς το κοινοτικό δίκαιο το επίμαχο φορολογικό σύστημα, αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο ερώτημα:

«Εμποδίζουν το άρθρο 48 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και το άρθρο 1, παράγραφος 1, του προαναφερθέντος κανονισμού (ΕΟΚ) 1612/68, της 15ης Οκτωβρίου 1968, την εφαρμογή εθνικής νομοθεσίας η οποία εξαρτά τη φορολόγηση του οικογενειακού εισοδήματος των δύο συζύγων και την κατάταξή τους στην αντίστοιχη φορολογική κλίμακα ΙΙ, με αποτέλεσμα την υπό ορισμένες προϋποθέσεις μικρότερη φορολογική επιβάρυνση των συζύγων έναντι εκείνης που θα προέκυπτε σε περίπτωση φορολογήσεως του ατομικού εισοδήματος, από την προϋπόθεση ότι οι δύο σύζυγοι πρέπει να μην είναι χωρισμένοι ούτε de facto ούτε βάσει δικαστικής αποφάσεως και να έχουν αμφότεροι τη φορολογική κατοικία τους εντός του ίδιου κράτους μέλους και η οποία αποκλείει, με τον τρόπο αυτό, την υπαγωγή στην ως άνω ευνοϊκή φορολογική ρύθμιση του συζύγου ο οποίος εγκαθίσταται σε ένα κράτος μέλος, αφήνοντας τα υπόλοιπα μέλη της οικογενείας σ' ένα άλλο κράτος μέλος;»

14 Κατά το άρθρο 48, παράγραφος 2, της Συνθήκης, η ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων «συνεπάγεται την κατάργηση κάθε διακρίσεως λόγω ιθαγενείας μεταξύ των εργαζομένων των κρατών μελών, όσον αφορά την απασχόληση, την αμοιβή και τους άλλους όρους εργασίας».

15 Το άρθρο 1, παράγραφος 1, του κανονισμού 1612/68 ορίζει τα εξής:

«Κάθε υπήκοος κράτους μέλους, ανεξαρτήτως του τόπου διαμονής του, έχει το δικαίωμα να αναλαμβάνει μισθωτή δραστηριότητα και να την ασκεί στην επικράτεια άλλου κράτους μέλους, συμφώνως προς τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που ρυθμίζουν την απασχόληση των ημεδαπών εργαζομένων του κράτους αυτού.»

16 Πρέπει να προστεθεί ότι το άρθρο 7, παράγραφος 2, του ίδιου κανονισμού προβλέπει ότι ο εργαζόμενος υπήκοος κράτους μέλους απολαύει, στο έδαφος των άλλων κρατών μελών, «των ιδίων κοινωνικών και φορολογικών πλεονεκτημάτων με τους ημεδαπούς εργαζομένους».

17 Κατά συνέπεια, πρέπει να θεωρηθεί ότι με το προδικαστικό ερώτημα ερωτάται ειδικότερα αν το άρθρο 48, παράγραφος 2, της Συνθήκης και το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 1612/68 απαγορεύουν εθνική κανονιστική ρύθμιση περί φόρου εισοδήματος η οποία εξαρτά την ενιαία φορολόγηση των συζύγων που δεν είναι χωρισμένοι ούτε de facto ούτε βάσει δικαστικής αποφάσεως από την προϋπόθεση να κατοικούν αμφότεροι στην ημεδαπή, αποκλείοντας την υπαγωγή στην ως άνω ευνοϊκή φορολογική ρύθμιση του εργαζομένου ο οποίος κατοικεί στο κράτος αυτό, όπου και πραγματοποιεί το σύνολο σχεδόν των εισοδημάτων της οικογενείας, όταν ο σύζυγός του κατοικεί σ' ένα άλλο κράτος μέλος.

18 Κατά πάγια νομολογία, ο κανόνας της ίσης μεταχειρίσεως, τον οποίο προβλέπει τόσο η Συνθήκη όσο και το άρθρο 7 του κανονισμού 1612/68, απαγορεύει όχι μόνον τις εμφανείς δυσμενείς διακρίσεις, που στηρίζονται στην ιθαγένεια, αλλά και όλες τις συγκεκαλυμμένες μορφές δυσμενούς διακρίσεως οι οποίες, με την εφαρμογή άλλων κριτηρίων διακρίσεως, καταλήγουν στην πράξη στο ίδιο αποτέλεσμα (βλ., μεταξύ άλλων, την απόφαση της 12ης Φεβρουαρίου 1974, 152/73, Sotgiu, Συλλογή τόμος 1974, σ. 87, σκέψη 27).

19 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, εν προκειμένω, η προβλεπόμενη υπέρ των συζύγων ενιαία φορολόγηση εξαρτάται από μια προϋπόθεση κατοικίας και των δύο, την οποία μπορούν να πληρούν ευκολότερα οι ημεδαποί έναντι των υπηκόων των άλλων κρατών μελών που εγκαθίστανται στο Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου για να ασκήσουν εκεί οικονομική δραστηριότητα, τα μέλη της οικογενείας των οποίων κατοικούν πιο συχνά εκτός Λουξεμβούργου.

20 Επομένως, η προϋπόθεση κατοικίας των δύο συζύγων στην ημεδαπή δεν εξασφαλίζει την ίση μεταχείριση την οποία επιτάσσουν το άρθρο 48, παράγραφος 2, της Συνθήκης και το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 1612/68.

21 Ασφαλώς, όπως έχει ήδη κρίνει το Δικαστήριο και όπως υπενθύμισε η Ισπανική Κυβέρνηση, όσον αφορά την άμεση φορολογία, η κατάσταση των κατοίκων ημεδαπής εντός κράτους μέλους δεν είναι, κατά γενικό κανόνα, παρεμφερής προς αυτήν των μη κατοίκων ημεδαπής εντός του ίδιου κράτους, εφόσον το εισόδημα που πραγματοποιεί στο έδαφος ενός κράτους ένας μη κάτοικος ημεδαπής αποτελεί συχνότατα μέρος μόνον του συνολικού του εισοδήματος, το οποίο είναι επικεντρωμένο στον τόπο της κατοικίας του, ενώ η προσωπική φοροδοτική ικανότητα του μη κατοίκου ημεδαπής, που προκύπτει συνυπολογίζοντας τόσο το σύνολο των εισοδημάτων του όσο και την προσωπική και οικογενειακή του κατάσταση, μπορεί να εκτιμάται καλύτερα στον τόπο όπου βρίσκεται το κέντρο των προσωπικών και περιουσιακών του συμφερόντων, που αντιστοιχεί, γενικώς, στη συνήθη διαμονή του (απόφαση της 14ης Φεβρουαρίου 1995, Schumacker, C-279/93, Συλλογή 1995, σ. I-225, σκέψεις 31 και 32, και της 14ης Σεπτεμβρίου 1999, C-391/97, Gschwind, Συλλογή 1999, σ. I-5451, σκέψη 22).

22 Εντούτοις, εν προκειμένω ο P. Zurstrassen είναι φορολογούμενος που κατοικεί στο κράτος στου οποίου το έδαφος πραγματοποιεί το σύνολο σχεδόν των επαγγελματικών του εισοδημάτων.

23 Υπό τις συνθήκες αυτές, οι αποφάσεις των φορολογικών αρχών του Λουξεμβούργου να θεωρήσουν τον P. Zurstrassen ως άγαμο φορολογούμενο χωρίς οικογενειακά βάρη, μολονότι είναι έγγαμος με τέκνα, με την αιτιολογία ότι η στερούμενη ιδίων

εισοδημάτων σύζυγός του διατήρησε την κατοικία της σε άλλο κράτος μέλος, δεν μπορεί να δικαιολογηθεί ενόψει των σκέψεων που υπενθυμίστηκαν στη σκέψη 21 της παρούσας αποφάσεως. Πράγματι, το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου είναι το μόνο κράτος που μπορεί να λάβει υπόψη την προσωπική και οικογενειακή κατάσταση του P. Zurstrassen, καθόσον αυτός όχι μόνον κατοικεί εντός του εν λόγω κράτους αλλά, επιπλέον, αποκτά εκεί το σύνολο σχεδόν των επαγγελματικών εισοδημάτων της οικογενείας.

24 Εντούτοις, για να δικαιολογήσει τη θέση των φορολογικών αρχών, η Κυβέρνηση του Λουξεμβούργου ισχυρίζεται ότι η ενιαία φορολόγηση των συζύγων απλοποιεί την είσπραξη του φόρου λόγω της υπάρξεως εις ολόκληρον υποχρεώσεως των συζύγων, κατά των οποίων η φορολογική αρχή μπορεί αδιακρίτως να στραφεί και να απαιτήσει την καταβολή του συνόλου του οφειλομένου φόρου. Η δυνατότητα αυτή δεν υφίσταται όταν ο ένας από τους συζύγους δεν κατοικεί στην ημεδαπή.

25 Ανεξάρτητα από το ζήτημα αν ο σκοπός της απλοποιήσεως της εισπράξεως του φόρου μπορεί πράγματι να δικαιολογήσει την άνιση μεταχείριση σε συνάρτηση με την κατοικία του φορολογουμένου, αρκεί η διαπίστωση ότι η φορολογική νομοθεσία του Λουξεμβούργου παρέχει τη δυνατότητα της ενιαίας φορολογήσεως των συζύγων οι οποίοι δεν κατοικούν στην ημεδαπή με μόνη προϋπόθεση να φορολογείται εντός του Λουξεμβούργου πλέον του 50 % των επαγγελματικών τους εισοδημάτων, ενώ οι πρακτικές δυσχέρειες της εισπράξεως του φόρου είναι μεγαλύτερες απ' ό,τι στην περίπτωση της κύριας δίκης.

26 Κατά συνέπεια, στο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 48, παράγραφος 2, της Συνθήκης και το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 1612/68 απαγορεύουν την εφαρμογή εθνικής κανονιστικής ρυθμίσεως περί φόρου εισοδήματος η οποία εξαρτά την ενιαία φορολόγηση των συζύγων που δεν είναι χωρισμένοι ούτε de facto ούτε βάσει δικαστικής αποφάσεως από την προϋπόθεση να κατοικούν αμφότεροι στην ημεδαπή, αποκλείοντας την υπαγωγή

στην ως άνω ευνοϊκή φορολογική ρύθμιση του εργαζομένου ο οποίος κατοικεί στο κράτος αυτό, όπου και πραγματοποιεί το σύνολο σχεδόν των εισοδημάτων της οικογενείας, όταν ο σύζυγός του κατοικεί σ' ένα άλλο κράτος μέλος.

Επί των δικαστικών εξόδων

27 Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν η Κυβέρνηση του Λουξεμβούργου και η Ισπανική Κυβέρνηση, καθώς και η Επιτροπή, που κατέθεσαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, δεν αποδίδονται. Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

κρίνοντας επί του ερωτήματος που του υπέβαλε με απόφαση της 11ης Μαρτίου 1999 το Tribunal administratif de Luxembourg, αποφαίνεται:

Το άρθρο 48, παράγραφος 2, της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποιήσεως, άρθρο 39, παράγραφος 2, ΕΚ) και το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού

(ΕΟΚ) 1612/68 του Συμβουλίου, της 15ης Οκτωβρίου 1968, περί της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων στο εσωτερικό της Κοινότητας, απαγορεύουν την εφαρμογή εθνικής κανονιστικής ρυθμίσεως περί φόρου εισοδήματος η οποία εξαρτά την ενιαία φορολόγηση των συζύγων που δεν είναι χωρισμένοι ούτε de facto ούτε βάσει δικαστικής αποφάσεως από την προϋπόθεση να κατοικούν αμφότεροι στην ημεδαπή, αποκλείοντας την υπαγωγή στην ως άνω ευνοϊκή φορολογική ρύθμιση του εργαζομένου ο οποίος κατοικεί στο κράτος αυτό, όπου και πραγματοποιεί το σύνολο σχεδόν των εισοδημάτων της οικογενείας, όταν ο σύζυγός του κατοικεί σ' ένα άλλο κράτος μέλος.

Moitinho de Almeida Edward Sevón

Schintgen Kapteyn

Gulmann Hirsch Ragnemalm

Wathelet Σκουρής Macken

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 16 Μαΐου 2000.

Ο Γραμματέας

R. Grass

Ο Πρόεδρος

G. C. Rodríguez Iglesias